

Dosarul nr. 2ra-284/2023
2-19001516-01-2ra-20022023

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud. A.Bologan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud: G. Vavrin, I. Dănăilă, N. Bondarenco)

Î N C H E I E R E

06 martie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „ADENOSAR”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „ADENOSAR” împotriva lui Sergiu Simcov cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 09 noiembrie 2022 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a t ă :

La 09 ianuarie 2019, prin intermediul poștei (Vol.I, f.d.50), S.R.L. „ADENOSAR” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Sergiu Simcov, solicitând încasarea sumelor de 20 921,54 de lei, de 1 487,50 de dolari SUA, de 3000 de RUB, în vederea reparării prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, la data de 11 noiembrie 2017, în calitate de angajator a încheiat cu pârâtul Sergiu Simcov, în calitate de salariat, contractul individual de muncă nr. 11/11, prin care ultimul a fost angajat pe post de șofer. Potrivit naturii muncii, precum și condițiilor contractului individual de muncă, la data de 11 noiembrie 2017, au încheiat contractul nr. 11/11 de răspundere materială deplină (integrală). Obiectul acestuia este reglementarea răspunderii salariatului pentru valorile materiale aflate în gestiune, obligându-se să asigure integritatea acestora, să comunice administrației circumstanțele care amenință integritatea valorilor transmise, lipsurile, sustragerile, plusurile, supranorma, să țină evidență cu privire la circulația și soldurile valorilor, să participe la inventarierea valorilor, să gestioneze valorile cu respectarea normelor legale, să prevină sustragerea și orice formă de pierdere.

Pârâtul la prestarea muncii, din culpa și fapta proprie i-a cauzat daune. Astfel, la data de 30 ianuarie 2018, pârâtul având în gestiunea sa camionul cu numărul de înmatriculare xxxxx și semiremorcă cu numărul de înmatriculare xxxxx, aflându-se în regim de tranzit până la 30 ianuarie 2018, ora 24:00, a încălcat regimul de tranzit acordat de autoritatea vamală. În temeiul acest fapt derogatoriu, la data de 05 martie 2018, Biroul Vamal Centru a întocmit proces-verbal cu privire la contravenție, pentru încălcarea art. 231 pct. 23) din Codul vamal, aplicând S.R.L.

„ADENOSAR” o sancțiune sub formă de amendă, în mărime de 41 843 de lei, cu stabilirea sancțiunii contravenționale și pârâtului Sergiu Simcov. Amenda stabilită reclamantului, a fost achitată în mărime de 20 921,54 de lei, jumătate din amenda stabilită, conform art. 443 din Codul contravențional.

De asemenea, a indicat că, pârâtul la îndeplinirea comenzii de transport 1155 din 19 decembrie 2017, încheiată cu O.O.O. „LOGISTIC” din Federația Rusă, în calitate de client, fiind și destinatarul mărfii, a depistat lipsa mărfurilor în valoare de 1 487,50 de dolari SUA. Clientul O.O.O. „LOGISTIC” din Federația Rusă a documentat lipsa mărfii, întocmind acte de constatare, ce au fost semnate de pârâtul Sergiu Simcov, ca responsabil de transportul efectuat de S.R.L. „ADENOSAR”. La fel, a menționat despre lipsă în CMR, iar la efectuarea plății pentru transport, a reținut suma de 1 487,50 de dolari SUA, fiind cheltuieli pentru compensarea daunei cauzate de transportator.

Reclamantul a afirmat că, la data de 20 ianuarie 2018, pârâtul având în gestiune camionul și semiremorcă ce aparțin S.R.L. „ADENOSAR”, a încălcat regimul stabilit de Autoritatea Vamală Voronej din Federația Rusă, privind efectuarea operațiunilor vamale în termen. Prin hotărârea judecătorească din sectorul 3 regiunea Voronej, S.R.L. „ADENOSAR” a fost sancționată contravențional cu amendă.

În vederea cercetării acestor circumstanțe, s-a dispus suspendarea activității de muncă, întrucât a fost demarată ancheta de serviciu. În acest context, prin telegramă, s-a cerut de la Sergiu Simcov explicații pe marginea fiecărei abateri disciplinare. La data de 16 martie 2018, pârâtul a prezentat explicațiile scrise, în care nu a recunoscut vina în abaterile comise. La întrebările adresate, notate în scris de pârât, ultimul a solicitat acordarea unui termen pentru consultarea avocaților angajați. Ulterior, la data de 21 martie 2018, pârâtul a prezentat, în scris, răspunsul la întrebări comunicând că, asupra încălcării regimului de tranzit din 30 ianuarie 2018, de către Biroul Vamal Centru a întocmit la 05 martie 2018 proces-verbal cu privire la contravenție și a achitat integral amenda stabilită. În ceea ce privește lipsa mărfurilor ce făcea obiectul transportului către O.O.O. „LOGISTIC”, a declarat că, a participat la actele de procedură de verificare a mărfurilor și a semnat actele întocmite de O.O.O. „LOGISTIC”. La fel, a fost prezent și la procedurile demarate de autoritatea vamală din Voronej.

Reclamantul analizând motivele aduse de pârât, în raport cu constatările făcute de Biroul Vamal Centru, O.O.O. „LOGISTIC”, autoritatea vamală din Voronej și hotărârea judecătorească, a relevat că, acestea nu sunt exoneratoare de repararea daunei cauzate. Argumentele pârâtului nu pot fi reținute ca fiind justificabile. Survenirea efectelor dăunătoare este din cauza omisiunii și culpei salariatului.

Faptele constatate în cercetarea disciplinară prealabilă a comisiei de anchetă, constituie temei conform art. 148 alin. (2) lit. d) din Codul muncii, pentru reținerea din salariu sumelor pentru achitarea datoriilor față de angajator, pentru repararea prejudiciului material cauzat din vina salariatului.

Cu trimitere la prevederile art. 333 alin. (1), art. 341 din Codul muncii, reclamantul a susținut că, urmare a acțiunilor culpabile ale pârâtului, a fost prejudiciat cu suma de 20 921,54 de lei, suma de 1 487,50 de dolari SUA și suma de 3 000 de RUB. Prejudiciul a fost constatat prin ordinul nr. 23/03 din 21 martie

2018 cu privire la repararea prejudiciului cauzat.

În vederea soluționării litigiului pe calea amiabilă, la data de 13 iunie 2018, reclamantul a expediat în adresa pârâtului notificare de plată, cu privire la formarea datoriei prejudiciului material, însă a rămas fără răspuns și fără executare.

Prin hotărârea din 16 decembrie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. „ADENOSAR” și s-a încasat din contul lui Sergiu Simcov în beneficiul S.R.L. „ADENOSAR” suma prejudiciului material în mărime de 1 487,50 de dolari SUA, convertiți în lei moldovenești, conform cursului oficial al BNM, la momentul executării hotărârii. S-a încasat din contul lui Sergiu Simcov suma de 764,87 de lei, cu titlu de taxa de stat, proporțional pretențiilor admise și suma de 3 000,00 de lei, cu titlu de asistență juridică, iar în total, suma de 3 764,87 de lei. În rest, cererea de chemare în judecată, în partea ce exced sumele adjuocate, se respinge ca neîntemeiată.

În dezacord cu hotărârea primei instanței, S.R.L. „ADENOSAR” și Sergiu Simcov, reprezentat de avocatul Ignat Dumitran, au declarat apel.

Prin decizia din 09 noiembrie 2022 a Curții de Apel Cahul s-a respins apelul declarat de S.R.L. „ADENOSAR”. S-a admis cererea de apel depusă de Sergiu Simcov, reprezentat de avocatul Ignat Dumitran. S-a casat hotărârea din 16 decembrie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care s-a respins, ca fiind neîntemeiată, cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. „ADENOSAR” împotriva lui Sergiu Simcov cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

În consolidarea soluției, instanța de apel a considerat că prima instanță corect a constatat că, cerința privind încasarea de la apelantul/pârâtul Sergiu Simcov în beneficiul apelantului/reclamantului S.R.L. „ADENOSAR” privind încasarea prejudiciului în sume de 20 921,54 lei și 3000 de ruble rusești este neîntemeiată. Or, din probatoriul cauzei rezultă că, pentru comiterea contravențiilor prevăzute de art. 231 pct. 23) din Codul vamal al Republicii Moldova și art. 19.7 din Codul contravențional al Federației Ruse, a fost recunoscută persoana juridică S.R.L. „ADENOSAR” și nu apelantul/pârâtul Sergiu Simcov. În acest sens, instanța de fond corect a menționat că, răspunderea contravențională este una personală, or, acest fapt rezultă și din prevederile art. 8 din Codul contravențional.

În acest sens, a apreciat critic argumentele apelantului/reclamantului S.R.L. „ADENOSAR”, referitor la aplicabilitatea acestei situației a prevederilor art. 328 alin. (1) și (2) și art. 333 alin. (1) din Codul muncii, care reglementează răspunderea materială a salariatului și repararea prejudiciului cauzat, precum și regulilor de regres.

Instanța de apel a reiterat că, la caz nu au fost stabilite acțiuni culpabile ale apelantului/pârâtului Sergiu Simcov, ce îi pot fi imputate și au legătură cauzală cu încălcarea regulilor vamale ale autorităților Republicii Moldova și Federației Ruse, fapt stabilit corect de către prima instanță. Din contra, probele din dosar demonstrează cert că, anume apelantul/reclamantul S.R.L. „ADENOSAR” a fost recunoscut culpabil de încălcarea regulilor vamale.

Instanța de apel a ținut cont de explicațiile scrise prezentate de apelantul/pârâtul Sergiu Simcov, în cadrul efectuării anchetei de serviciu, în care a explicat că, ambele încălcări a regulilor vamale s-au produs din motive independente de voința sa, iar argumente contrare la aceste explicații,

apelantul/reclamantul S.R.L. „ADENOSAR” nu a prezentat.

Instanța de apel a considerat că, instanța de fond a dat o apreciere greșită a probelor prezentate în cauză, constatând eronat întrunirea condițiilor răspunderii materiale a apelantului/pârâtului Sergiu Simcov față de apelantul/reclamantul S.R.L. „ADENOSAR”.

Potrivit materialelor dosarului se constată că, concomitent cu contractul individual de muncă, apelantul/reclamant S.R.L. „ADENOSAR” și apelantul pârât Sergiu Simcov au încheiat un contract nr. 11/11 de răspundere materială, potrivit căruia Sergiu Simcov și-a asumat răspunderea materială pentru valorile materiale aflate în gestiunea sa (Vol.I, f.d.11).

Potrivit materialelor dosarului, la data de 18 decembrie 2017 între apelantul/reclamantul S.R.L. „ADENOSAR” și O.O.O. „LOGISTIC” din Federația Rusă, a fost încheiat contract nr. 2194 cu privire la transportarea mărfurilor în transport internațional (Vol.II, f.d. 24-27).

La data de 15 ianuarie 2018, O.O.O. „Logistic” a expediat în adresa apelantului/reclamantului S.R.L. „ADENOSAR” înștiințare, prin care a informat că, în procesul descărcării la data de 30 decembrie 2017 a mărfii transportate în baza contractului menționat mai sus, s-a depistat neajunsul în marfa transportată la sumă de 1 487,50 de dolari SUA. Totodată, la scrisoarea respectivă au fost anexate acte de constatare a neajunsurilor cum ar fi: act privind constatarea neajunsurilor nr. 739 din 30 decembrie 2017 și act nr. 738 din 30 decembrie 2017 (Vol.I, f.d.30-36).

Instanța de apel a considerat întemeiate argumentele avocatului Ignat Dumitran invocate în apelul declarat, precum că apelantul/reclamantul S.R.L. „ADENOSAR” nu a demonstrat prin probe pertinente, că, neajunsul la marfa transportată în sumă de 1 487,50 de dolari SUA, a apărut anume în legătură cu acțiuni culpabile ale apelantului/pârâtului Sergiu Simcov.

În explicațiile scrise asupra cazului depuse în cadrul anchetei de serviciu, apelantul/pârâtul Sergiu Simcov a menționat că, a fost angajat doar ca conducător autocamionului și nu ca expeditor, și a fost responsabil doar de sigiliul și nu de ambalajul sau conținutul mărfii. Totodată, a invocat că marfa a fost verificată la postul vamal din Smolensc din Federația Rusă. Mai mult ca atât, a invocat că nu a avut posibilitate fizică să urmărească procedura de încărcare și descărcare a mărfii, precum și procedura de verificare a mărfii, motive din care nu poartă nici o răspundere, deoarece nu a semnat nici un act. În acest sens, instanța ierarhic inferioară a considerat neîntemeiate argumentele apelantului/reclamantului S.R.L. „ADENOSAR” din cererea de chemare în judecată și din apelul declarat, precum că apelantul/pârât Sergiu Simcov a semnat acte de constatare întocmite de O.O.O. „LOGISTIC” referitor la depistarea neajunsului la marfa transportată. Or, potrivit actelor de constatare referitor la constatarea neajunsului a mărfii transportate, întocmite de O.O.O. „LOGISTIC”, anexate la materialele dosarului, lipsește semnătura apelantului/pârâtului Sergiu Simcov, precum că ar fi de acord ca responsabil al S.R.L. „ADENOSAR” cu stabilirea neajunsului în marfa transportată.

Mai mult ca atât, potrivit poziției apelantului/pârâtului Sergiu Simcov și avocatului Ignat Dumitran, relatate în apelul declarat, camionul cu marfă a ajuns la destinatar O.O.O. „LOGISTIC” cu sigiliile intacte, ce nu a fost combătut de S.R.L.

„ADENOSAR” în cadrul judecării cauzei.

Iar potrivit art. 123 alin. (6) din Codul de procedură civilă „faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.”

Totodată, a considerat întemeiată poziția avocatului Ignat Dumitran relatată în apelul declarat, precum că la materialele dosarului nu au fost anexate probe, precum că O.O.O. „LOGISTIC” a reținut din plata contractului de transport mărimea neajunsului stabilit la marfă în sumă de 1 487,50 de dolari SUA. Or, la materialele dosarului nu au fost anexate probele și datele referitor la achitățile dintre părțile contractului de transport internațional încheiat, iar reprezentantul apelantului/pârâtului Sergiu Simcov, avocatul Ignat Dumitran, nu a putut să precizeze în ce mod au avut loc achitări pentru transportul mărfurilor dintre O.O.O. „LOGISTIC” și S.R.L. „ADENOSAR”.

De asemenea, a apreciat critic poziția apelantului/reclamantului S.R.L. „ADENOSAR” din cererea de chemare în judecată și din apelul declarat, precum că O.O.O. „LOGISTIC” a menționat despre reținerea neajunsului în factura de transport internațională CMR. Or, din copiile facturilor de transport internaționale CMR, anexate la materialele dosarului, nu rezultă efectuarea mențiunii privind lipsa mărfii la sumă de 1 487,50 de dolari SUA (Vol.I, f.d. 37-38).

Subsecvent a considerat neîntemeiată poziția instanței de fond referitor la întrunirea condițiilor răspunderii materiale a salariatului în cazul din speță, deoarece aceasta se bazează doar pe existența contractului de răspundere materială încheiat dintre S.R.L. „ADENOSAR” și Sergiu Simcov. Însă faptul precum că prejudiciul provocat prin neajunsul mărfii transportate, este consecința directă al acțiunilor lui Sergiu Simcov, la caz nu au fost prezentate. Astfel, în lipsa unei legături cauzale dintre acțiunile apelantului/pârâtului Sergiu Simcov și neajunsul mărfii la sumă de 1 487,50 de dolari SUA în cadrul efectuării comenzii de transport încheiate dintre S.R.L. „ADENOSAR” și O.O.O. „LOGISTIC”, instanța ierarhic inferioară a considerat că instanța de fond greșit a ajuns la concluzie precum că Sergiu Simcov urmează să repare prejudiciul cauzat în sumă sus indicată în beneficiul S.R.L. „ADENOSAR”.

Existența contractului de răspundere materială nu generează automat răspunderea apelantului/pârâtului Sergiu Simcov, în special în situația lipsei probelor privind legătură cauzală dintre acțiunile acestuia și prejudiciul cauzat.

Din aceste considerente, instanța a considerat necesar de a respinge și cerința apelantului/reclamantului S.R.L. „ADENOSAR” cu privire la recuperarea prejudiciului cauzat, în sumă de 1 487,50 de dolari SUA.

În ceea ce privește încasarea cheltuielilor de judecată, în virtutea faptului că acțiunea formulată de S.R.L. „ADENOSAR” urmează a fi respinsă integral, instanța de apel a considerat necesar de a respinge cerința privind încasarea cheltuielilor de judecată, redând prevederile art. 94 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

La 31 ianuarie 2023, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.39), S.R.L. „ADENOSAR” a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 09 noiembrie 2022 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și casarea hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că, decizia este nelegală și parțial

hotărârea instanței de fond.

Referitor la încălcările de procedură admise în cursul examinării, ce afectează drepturile, a menționat litigiul urma a fi examinat conform procedurii de examinare a cererilor cu valoare redusă în ordinea stabilită în art. 276² -276⁴ din Codul de procedură civilă, având în vedere valoarea acțiunii, la data sesizării instanței de judecată.

Totodată, deși, în dosar se conține încheierea judecătorească din 14 ianuarie 2019, din care se constată că acțiunea a fost acceptată pe rolul instanței și nu a recepționat alte acte judecătorești care ar desființa încheierea judecătorească din 14 ianuarie 2019 și nici încheierea judecătorească din 14 ianuarie 2021, emisă de judecătorul Ana Bologan, la data de 21 septembrie 2021 la adresa de e-mail a parvenit „procese-verbale a ședinței de pregătire a cauzei civile” întocmit la data de 23 martie 2021 și la 21 septembrie 2021. Pe lângă faptul că acest act nu este semnat, din conținutul acestuia se constată efectuarea unui control ierarhic de legalitate și astfel a fost obligată la plata taxei de stat, în mărime de 1 415, 38 de lei, sumă care urma a fi achitată până la ședința de judecată din 15 iunie 2021. Informațiile date le-a recepționat la 21 septembrie 2021 și a efectuat plata în mărimea solicitată de instanță.

Recurentul a afirmat că, la examinarea cauzei în instanța de fond, a fost încălcat art.6 CEDO, art.4, art.192 din Codul de procedură civilă, or, având în vedere natura litigiului, ce decurge dintr-un raport de muncă, raportat la obiectul acțiunii de recuperare a prejudiciului, impune la celeritate a procesului. Aceste garanții sunt consacrate de art.6 CEDO [de exemplu, Vilho Eskelinen și alții împotriva Finlandei (MC)], care privea dreptul la o ședință de judecată instituită cu celeritate și dreptul la pronunțarea unei decizii judiciare într-un termen rezonabil. Curtea de Apel Cahul urmare a acestor critici, a reținut aceste motive ca fiind „unele supărări”, și sub pretextul lipsei de probe, în mod imparțial și neobiectiv a respins pretențiile recurente.

Referitor la fondul cauzei, recurentul a declarat că, contractul de răspundere materială deplină este sursa generatoare de obligații, iar în fond obligă salariatul la repararea daunelor cauzate angajatorului în cursul îndeplinirii obligațiilor de serviciu. Întinderea prejudiciului este cert. Faptele prejudiciabile ale intimatului rezultă din neexecutarea corespunzătoare, neexecutarea obligațiilor de muncă în calitate de „șofer” pe rute internaționale, toate acestea conducând la sancționarea societății de către autorități și destinarii mărfii.

Reiterând circumstanțele speței, a opinat că, concluziile instanței de apel, precum și a instanței de fond precum că această încălcare contravențională este personală a societății și respectiv nu poate fi opusă intimatului, nu poate fi reținută ca întemeiată. Regimul de tranzit se acordă agentului economic conform art.42 din Codul vamal, pentru transportul mărfii, însă responsabil de tranzitul mărfii este titularul operațiunii de tranzit conform art.48 din Codul vamal, care se realizează prin intermediul conducătorului auto (șoferului) de transport, ce efectuează propriu-zis transportul. Or, în situația în care intimatul în mod rezonabil, nu se încadrează în termenul regimului de tranzit sau așa precum a explicat „a încălcat regimul de tranzit, întrucât s-a aflat în rând la punctul vamal”, doar conducătorul auto este în fapt „cel care consimte” evident dacă va fi sau nu respectat regimul de tranzit, iar eventual să anunțe (inclusiv telefonic) organul vamal despre orice

impediment care a survenit sau ar putea să survină. Întrucât intimatul nu a anunțat organul vamal despre impediment, chiar dacă motivul este unul absurd, organul vamal a sancționat societatea, însă în limita normei legale este îndreptățită la recuperarea prejudiciului.

Transportatorul prin intermediul conducătorului auto/șoferului la preluarea bunului, este obligat să verifice aceste stări de fapt, iar după caz să efectueze consemnarea în scrisoarea de trăsură (CMR), pentru a înlătura eventuala răspundere a transportatorului pentru pierderea încărcăturii. Asemenea obligații se conțin și în art.1436 din Codul civil, în redacția actuală. Culpă șoferului/conducătorului auto reprezintă culpa transportatului.

Regulile în materie de despăgubire stabilesc că, societatea răspunde pentru daunele cauzate de salariații săi /răspunderea comitentului pentru fapta prepusului său. Condițiile speciale care particularizează responsabilitatea comitentului, precum stabilește art.1403 din Codul civil, redacția anterioară, corespondent art.2005 din Codul civil, în redacția actuală, sunt: existența raportului de prepușenie la data săvârșirii faptei prejudiciabile; săvârșirea faptei în exercițiul funcțiilor încredințate de comitent prepusului - presupune răspunderea comitentului dacă săvârșirea faptei s-a circumscris în limita funcției și în exercitarea obligațiilor de muncă.

Faptele constatate în cercetarea disciplinară prealabilă a comisiei de anchetă, constituie temei conform art.148 alin.2 lit. d) din Codul muncii de a se reține din salariu sume pentru achitarea datoriilor față de angajator pentru repararea prejudiciului material cauzat unității din vina salariatului.

Copia recursului declarat, prin scrisoarea datată 20 februarie 2023 (Vol.II, f.d.40), a fost expediată în adresa intimatului și a fost recepționată la data de 25 februarie 2023, conform avizului de recepție (Vol.II, f.d.42).

Intimatul nu a făcut uz de dreptul de a depune referință la cererea de recurs.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 09 noiembrie 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 31 ianuarie 2023, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.39).

Materialele cauzei civile atestă expedierea copiei deciziei instanței de apel integrale către participanții la proces la data de 19 ianuarie 2023 (Vol.II, f.d.27) și a fost recepționată de către recurent la data de 26 ianuarie 2023, conform avizului de recepție (Vol.II, f.d.47). Astfel, recursul declarat este în termen.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de

Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Recursul declarat de S.R.L. „ADENOSAR” a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului declarat de S.R.L. „ADENOSAR”, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului.

Din analiza recursului declarat rezultă că, S.R.L. „ADENOSAR”, în recursul declarat, în final, a invocat art. 432 alin.(2) lit.a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, adică încălcarea normelor de drept material prin neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată.

Cu referire la neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată, în sensul art.432 alin. (2) lit.a) din Codul de procedură civilă, invocat de partea recurentă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu a stabilit o aplicare eronată a legii materiale.

În context, Completul de judecată constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de

către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat de S.R.L. „ADENOSAR”, nu rezultă că instanța de apel a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de S.R.L. „ADENOSAR”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „ADENOSAR” împotriva deciziei din 09 noiembrie 2022 a Curții de Apel Cahul.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni